

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Orthopedische Schoentechniek

Kwalificaties

- » **Schoentechnisch Voorzieningenmaker**
- » **Leestenmaker**
- » **Orthopedisch Schoentechnicus**

Geldig vanaf

01-08-2015

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Op: 10-11-2015

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Orthopedische Schoentechniek is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [BCP Leestenmaker](#)
- [BCP Schoentechnisch Voorzieningenmaker](#)
- [BCP Orthopedisch Schoentechnicus](#)
- [verwerking commentaar toetsingskamer door SVGB](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=4>

3. Arbeidsmarktinformatie

Omdat de orthopedische techniek en de orthopedische schoentechniek vertegenwoordigd zijn binnen een brancheorganisatie (NVOS Orthobanda), zijn de cijfers van beide beroepsgroepen samen.

Aantal ondernemingen

In Nederland zijn er in 2011 ongeveer 250 ondernemingen die aan te merken zijn als orthopedisch-schoentechnisch bedrijf of als orthopedische instrumentmakerij. Twee van de grotere filiaalbedrijven zijn OIM en Livit. Om te voorkomen dat de cijfers van OIM en Livit een grote storende invloed hebben op de getallen in deze rapportage, zijn de vestigingen geteld als zelfstandige ondernemingen. Als we de vestigingen van OIM en Livit apart meetellen dan komen we op 305 ondernemingen in Nederland.

Stijging brancheomzet

Binnen de branche is sprake van een grote omzetspreiding. Ongeveer 30% van de bedrijven haalde over 2009 een omzet van minder dan €250.000,-, terwijl ongeveer 40% van de ondernemingen een omzet had van meer dan €1.000.000,-.

In 2009 was de brancheomzet meer dan €300 miljoen (bruto). De omzetstijging was 4% van 2008 op 2009. Ook voor 2010 werd een omzettoename verwacht (EIM 2011).

Om deze omzet om te rekenen naar een netto-omzet, moet gecorrigeerd worden voor omzet uit aanbesteding bij andere bedrijven (10%), orthopedische schoentechniek (bijna 13%) en orthopedische techniek (6%).

Werkgelegenheid

- Aantal werkzame personen per 1 januari 2010: 3000
- Waarvan direct betrokken bij de omzet uit orthopedisch-technische of -schoentechnische activiteiten: 2100
- Het aantal werkzame personen is de afgelopen jaren stabiel gebleven met een lichte stijging van 2009 naar 2010.
- Een kleine 40% van de bedrijven uit de gehele branche heeft in de periode januari 2009 - januari 2010 nieuw personeel aangetrokken. In totaal gaat het om ongeveer 300 medewerkers.

Vacatures

Tot 2011 maakte SVGB gebruik van eigen onderzoek naar vacatures binnen de branches. In 2012 is SVGB overgestapt naar een andere methode van inventariseren van vacatures. Er wordt gebruik gemaakt van Jobfeed, een internet vacaturespider, welke door de gezamenlijke kenniscentra wordt ingekocht. Het instrument telt op geautomatiseerde wijze vacatures op internet en vermenigvuldigd dit aantal met een factor. Deze factor is een correctiefactor die sectorspecifiek is en gebaseerd is op onderzoek. Er wordt onder meer gecorrigeerd voor het feit dat niet alle vacatures op internet verschijnen. In 2012 zijn er door Jobfeed 84 vacatures gevonden voor orthopedische (schoen)techniek.

- Ruim 60% van de vacatures is doorgaans binnen drie maanden gevuld. Daar staat tegenover dat het bij één op de vijf ondernemingen vaak meer dan een half jaar duurt voordat deze vacatures worden opgevuld.
- Bij een kleine 20% van de bedrijven is in de periode januari 2009 – januari 2010 personeel naar een andere functie doorgestroomd.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Als gevolg van de zorgverzekeringswet die per 1 januari 2006 is ingegaan, is de rol van zorgverzekeraars bij de verstrekking van orthopedische (voet-/schoen)voorzieningen groter geworden. Dit heeft consequenties voor de orthopedisch (schoen)technische bedrijven. De aard en inhoud van deze consequenties worden langzamerhand duidelijk.

Een en ander is nadrukkelijk in ontwikkeling en zorgt voor onzekerheid voor de orthopedisch (schoen)technische bedrijven. Daarbij spelen onder andere de volgende zaken:

- De inhoud van het basispakket en de inhoud en de diversiteit van aanvullende pakketten
- De zorg dient optimaal te zijn tegen de laagst mogelijke prijs.
- De zorgverzekeraars maken afspraken met zorgverleners over de prijs van de te verlenen zorg, zoals bijvoorbeeld in Diagnose Behandel Combinaties (DBC's).
- Prijsbewust werken is daarmee voor de orthopedisch (schoen)technicus erg belangrijk geworden.
- De zorgverzekeraars vragen van de orthopedisch (schoen)technische bedrijven protocollen op te stellen om de transparantie van het doorverwijsproces en verantwoording te vergroten.

- Orthopedisch (schoen)technische bedrijven hebben te maken met een erkenningsregeling (SEMH). Er zijn ontwikkelingen in de richting van verdergaande erkenning en certificering van vakmanschap. Hoe en in welke mate zich dit verder zal ontwikkelen is onduidelijk. Ook hierin kunnen de eisen die zorgverzekeraars stellen een rol gaan spelen.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Marktontwikkelingen

Binnen de branche is een ontwikkeling waarneembaar van een dienstverlening gebaseerd op technisch ambachtelijke kennis en vaardigheden naar een dienstverlening gebaseerd op technologische en paramedische kennis en vaardigheden. De advieskant van het beroep orthopedisch schoentechnicus wordt steeds belangrijker. De afbakening van het beroep ten opzichte van andere zorg- en dienstverleners krijgt daardoor meer aandacht. Ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van de Nederlandse bevolking (overgewicht, diabetes, CVA, CANS-klachten) en de toenemende vergrijzing (osteoporose, artrose) leiden tot een veranderende vraag naar orthopedische (voet-/schoen)voorzieningen. Het aantal welvaartsziekten neemt nog steeds toe en als gevolg daarvan zijn meer orthopedische schoenen of orthopedische aanpassingen nodig. Van vakmensen wordt in toenemende mate verwacht dat ze ondernemend en pro-actief zijn. Scherpere concurrentie, samenwerking met andere zorg- en dienstverleners en hogere eisen van zorgverzekeraars dwingen tot slim inspelen op kansen in de markt. Voor de orthopedische schoentechniek geldt dat mensen steeds meer aandacht voor hun eigen "wel-zijn" en dat van hun kinderen hebben. Zo vinden ouders het steeds belangrijker dat hun kind goede en moderne schoenen draagt. Ze zijn bereid hier meer geld aan uit te geven wanneer het voor hun kind beter is om specifieke schoenen te dragen. Ook wanneer hier een eventuele voorziening voor nodig is. Mensen bewegen ook steeds meer en langer. Goede (sport)schoenen met eventuele aanpassingen zijn daarbij belangrijk. De orthopedisch schoentechnicus speelt ook in deze markt steeds vaker een rol, met name bij het aanpassen van sportschoenen.

Technologische ontwikkelingen

Er is sprake van een toenemend gebruik van nieuwe maatname-, ontwerp- en vervaardigingstechnieken, zoals scanner, CAD-CAM apparatuur en digitale fotografie. De apparatuur doet zowel in de behandelkamer als in de werkplaats haar intrede. Er is sprake van een toenemend gebruik van geavanceerde halffabricaten en een voortdurende verbetering van deze halffabricaten (beter verstelbaar en aanpasbaar). Dit verruimt de keuzemogelijkheden van de orthopedisch (schoen)technicus. Er is binnen de branche sprake van een toenemend gebruik van nieuwe materialen/ kunststoffen.

Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen

Orthopedisch schoentechnische bedrijven verbreden hun assortiment met (nieuwe) producten en diensten. Hiermee vergroten zij hun markt of worden nieuwe markten gecreëerd. Samenwerking tussen orthopedisch technische bedrijven en orthopedisch schoentechnische bedrijven is hiervan een goed voorbeeld. Ook samenwerking met bedrijven werkzaam in de adaptatietechniek komt steeds meer voor. Bij de orthopedische schoentechniek komt ook samenwerking tussen verschillende voet- en schoenspecialisten steeds meer voor. Naast diversificatie leidt schaalvergroting ook tot het concentreren van specialistische activiteiten op specialistische afdelingen. In toenemende mate ziet men ook de productie gecentraliseerd worden. Orthopedisch schoentechnische bedrijven maken onder invloed van de eerder genoemde marktontwikkelingen een efficiëncyslag door. Vervaardigingsprocessen worden geformaliseerd en geoptimaliseerd. Bedrijfsprotocollen spelen een steeds belangrijkere rol. Het belang van logistieke processen neemt toe. Voorraadbeheer en leveringssnelheid worden steeds belangrijker in de bedrijfsvoering.

Internationale ontwikkelingen

Internationale contacten en internationale samenwerking worden steeds belangrijker. Via congressen en beurzen komen nieuwe ontwikkelingen onder de aandacht. Ook wordt in internationaal verband (ISPO) kritisch gekeken naar de positionering van de verschillende beroepen. Voor de orthopedische schoentechniek wordt gewerkt aan internationale standaarden voor de beroepsuitoefening op verschillende niveaus. Met name binnen de orthopedische schoentechniek worden halffabricaten en (delen van) voorzieningen in toenemende mate in het buitenland vervaardigd. Internationale CE-markering speelt in toenemende mate een rol in de branche. In verband met productaansprakelijkheid wordt (schriftelijke) verantwoording van stappen in het vervaardigingsproces waarbij CE-gemarkeerde onderdelen worden gebruikt steeds belangrijker.

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Schoentechnisch Voorzieningenmaker

Nee

Leestenmaker

Nee

Orthopedisch Schoentechnicus

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De orthopedisch schoentechnicus kan binnen het bedrijf in de breedte doorgroeien. Daarnaast kan hij doorgroeien naar een coördinerende of leidinggevende functie. Hij kan zich in zijn werk specialiseren door het volgen van cursussen. Ook kan hij na het behalen van het diploma de hbo-opleiding Orthopedische Technologie gaan volgen en zich doorontwikkelen tot orthopedisch schoentechnoloog.

De leestemaker kan binnen het bedrijf in de breedte doorgroeien.

Hij kan zich in zijn werk specialiseren door het volgen van cursussen. Ook kan hij na het behalen van het diploma Leestemaker de niveau 4 opleiding Orthopedisch Schoentechnicus gaan volgen en zich doorontwikkelen tot orthopedisch schoentechnicus.

De schoentechnisch voorzieningenmaker kan binnen het bedrijf in de breedte doorgroeien.

Hij kan zich in zijn werk specialiseren door het volgen van cursussen. Ook kan hij na het behalen van het diploma Schoentechnisch Voorzieningenmaker de niveau 3 opleiding Leestemaker gaan volgen en zich doorontwikkelen tot leestemaker.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Trends en ontwikkelingen	Jaarlijks organiseert de SVGB een debat over trends en ontwikkelingen in de beroepspraktijk in de verschillende sectorcommissies. De resultaten van dit debat worden onder meer gebruikt om de kwalificatiedossiers te actualiseren	SVGB Sectorcommissie Paritaire commissie	jaarlijks
Ervaringen met het kwalificatiedossier in het onderwijs	Jaarlijks evalueert de SVGB met behulp van de kwalificatiemonitor de ervaringen met het gebruik van de kwalificatiedossiers in het onderwijs. De resultaten van deze evaluatie worden gebruikt ter verbetering van de kwalificatiedossiers.	SVGB Vertegenwoordiging van de opleidingsteams Sectorcommissie Paritaire commissie	jaarlijks vanaf 2015

In de ontwikkelagenda is aangegeven wat in de paritaire commissie is afgesproken over:

- De termijn waarop het kwalificatiedossier opnieuw bekeken wordt;
- De items bij het onderhoud van het kwalificatiedossier in elk geval aan de orde zullen komen;
- De wijze waarop informatie uit het kwaliteitszorgsysteem van het kenniscentrum over de tevredenheid van gebruikers van het dossier bij de onderhoudsbeurt betrokken wordt.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier	x	Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het betreft een nieuw kwalificatiedossier.

Het 'oude' kwalificatiedossier Orthopedische Technieken paste niet in het huidige format. Daarom is er een splitsing gekomen in een dossier Orthopedische Techniek en een dossier Orthopedische Schoentechniek.

De inhoud is onveranderd.

Wel is de tekst aangepast om te voldoen aan de eisen van het format.

11. Betrokkenen

De SVGB onderscheidt bij de ontwikkeling van kwalificatiedossiers drie stappen: ontwikkelen, valideren en legitimeren.

a. De ontwikkeling van een kwalificatiedossier vindt plaats onder aansturing van een medewerker van de SVGB. Bij die ontwikkeling zijn deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven betrokken.

b. De validering van een kwalificatiedossier vindt plaats in de sectorcommissies waarin vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven per branche of cluster van branches elkaar ontmoeten.

c. De legitimering van een kwalificatiedossier vindt plaats in de paritaire commissie. Hierin ontmoeten vertegenwoordigers van het onderwijs en sociale partners elkaar. De paritaire commissie zet vooraf de lijnen uit voor de ontwikkeling van de kwalificatiedossiers en evalueert achteraf of deze ontwikkeling op de juiste wijze heeft plaats gevonden en het gewenste resultaat heeft opgeleverd. De paritaire commissie adviseert vervolgens het bestuur van de SVGB over de vaststelling van de kwalificatiedossiers.

In 2012 en 2013 is het ontwikkelingsproces grotendeels volgens deze stappen verlopen. Validering en legitimering hebben in februari 2014 plaatsgevonden.

Bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier Orthopedische Techniek zijn deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven betrokken geweest.

12. Verblijfsduur 4 jarig

N.v.t.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.